

Україна
Донецький окружний адміністративний суд

Р І Ш Е Н Н Я
І М Е Н Е М У К Р А І Н И

26 травня 2022 року

Справа №200/789/22

приміщення суду за адресою: 84122, м.Слов'янськ, вул. Добровольського, 1

Донецький окружний адміністративний суд у складі: головуючого судді - Волгіної Н.П., розглянувши в письмовому порядку за правилами спрощеного позовного провадження адміністративну справу

за позовом Мицика Павла Миколайовича
до Управління праці та соціального захисту населення Краматорської міської ради

про визнання протиправною бездіяльності та стягнення коштів, -

В С Т А Н О В И В:

Позивач, Мицик Павло Миколайович, звернувся до Донецького окружного адміністративного суду з позовом до Управління праці та соціального захисту населення Краматорської міської ради, в якому просить суд:

- визнати протиправною бездіяльність відповідача щодо не нарахування та не виплати позивачу щорічної разової грошової допомоги до 5 травня як учаснику бойових дій за 2021 рік згідно ст. 12 закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» у розмірі п'яти мінімальних пенсій за віком;

- стягнути з відповідача на користь позивача недоплачену грошову допомогу до 5 травня за 2021 рік у розмірі 7 354,00 грн.

В обґрунтування позову позивач зазначає, що він є учасником бойових дій та має право на пільги, встановлені законодавством України для ветеранів війни та учасників бойових дій.

У 2021 році позивач не в повному обсязі отримав щорічну разову грошову допомогу до 5 травня за 2021 рік, виплата якої передбачена ч. 5 ст. 12 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», а саме - відповідачем позивачу було нараховано та виплачено позивачу щорічну разову грошову допомогу у розмірі 1 491,00 грн.

Не погоджуючись із розміром виплаченої йому щорічної разової грошової допомоги до 5 травня за 2021 рік, позивач звернувся до відповідача із заявою щодо здійснення перерахунку та виплати йому недоотриманої частини щорічної разової грошової допомоги у розмірі 5-ти мінімальних пенсій за віком з урахуванням попередньо виплаченої суми такої допомоги, але листом від 24 листопада 2021 року № М-1335/7-5.1-6.2 позивачу було відмовлено у проведенні перерахунку та виплаті недоплаченої грошової допомоги.

Позивач вважає бездіяльність відповідача щодо, яка виразилась у не нарахуванні та не виплаті позивачу щорічної разової грошової допомоги до 5 травня як учаснику бойових дій за 2021 рік згідно ст. 12 закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» у розмірі п'яти мінімальних пенсій за віком, протиправною та такою, що порушує

його права (а.с. 1-4).

У відзиві на позов управління зазначило, що вважає позовні вимоги позивача безпідставними та такими, що не підлягають задоволенню, обґрунтовуючи це наступним.

Відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» щорічно до 5 травня ветеранам війни виплачується разова грошова допомога у розмірах, які визначаються Кабінетом Міністрів України в межах бюджетних призначень, встановлених Законом про Державний бюджет України.

Виплата допомоги здійснюється відповідно до переліку осіб, які мають право на отримання допомоги, наданого до управління відповідними органами.

Військовослужбовцям, поліцейським, особам начальницького та рядового складу органів внутрішніх справ України, особам начальницького і рядового складу Державної кримінально-виконавчої служби України, які проходять службу (крім пенсіонерів), виплата разової грошової допомоги здійснюється шляхом перерахування коштів на спеціальні рахунки військових частин, установ і організацій за місцем їх служби.

Відповідно до постанови № 325 виплата разової грошової допомоги до 5 травня у 2021 році у розмірі 1 491,00 грн була здійснена шляхом перерахування 23 квітня 2021 року відповідних коштів платіжним дорученням № 540 на фінансові реквізити військової частини А3546 для подальшого зарахування на особистий картковий рахунок позивача.

Відповідач зазначає, що видатки на виплату разової грошової допомоги ветеранам війни до 5 травня фінансується в межах бюджетних призначень, передбачених законами про Державний бюджет України на відповідні роки, головним розпорядником якої є Міністерство соціальної політики України (а.с. 21-22).

Ухвалою Донецького окружного адміністративного суду від 17 січня 2022 року відкрито провадження в адміністративній справі в порядку спрощеного позовного провадження без повідомлення учасників справи (у письмовому провадженні) (а.с. 15-16).

Ухвалою суду від 23 лютого 2022 року продовжено строк розгляду адміністративної справи на строк дії карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України на запобігання поширення коронавірусної хвороби (а.с. 25).

Дослідивши матеріали справи, всебічно і повно з'ясувавши всі фактичні обставини, на яких ґрунтується позов та відзив, суд встановив наступне.

Позивач, Мицик Павло Миколайович, 12 травня 1971 року народження, є громадянином України, РНОКПП 2606424855, місце проживання: 85004, Донецька обл., м. Добропілля, вул. Фестивальна, буд. 7 кв. 4, є учасником бойових дій, що підтверджується копією посвідчення серії УБД № 190804 від 1 вересня 2017 року (а.с. 5-9).

Відповідач, Управління праці та соціального захисту населення Краматорської міської ради, код ЄДРПОУ: 25953617, місцезнаходження: 84333, Донецька обл., м. Краматорськ, вул. Героїв Небесної сотні, буд. 23, є органом місцевого самоврядування та належним відповідачем у справі (а.с. 21).

Як встановлено судом, у квітні 2021 року за даними Військової частини А 3546 у 2021 році позивача включено до переліку осіб, які мають право на отримання разової грошової допомоги до 5 травня, як учасника бойових дій (зв.бік а.с. 21).

За поясненням відповідача 23 квітня 2021 році платіжним дорученням № 540 на підставі зазначених списків управлінням позивачу як учаснику бойових дій було нараховано допомогу до 5 травня у розмірі 1 491,00 грн; кошти були перераховані на банківські реквізити Військової частини А 3546 для подальшого зарахування на особистий картковий рахунок позивача (зв.бік а.с. 21).

Згідно довідки Управління праці та соціального захисту населення Краматорської міської ради від 21 січня 2022 року позивачу була перерахована щорічна разова допомога до 5 травня у розмірі 1 491,00 грн на банківські реквізити установи Військової частини А 3546 для подальшого зарахування на особистий картковий рахунок (а.с. 23).

Позивач у листопаді 2021 року звернувся до відповідача із заявою про виплату йому невикраденої частини щорічної разової грошової допомоги до 5 травня у 2021 році як

учаснику бойових дій в розмірі п'яти мінімальних пенсій за віком, з урахуванням попередньо виплаченої суми допомоги - у розмірі 7 354,00 грн (а.с. 10).

Листом від 24 листопада 2021 року № М-1335/7-5.1-6.2 управління повідомило позивачу, що відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» щорічно до 5 травня ветеранам війни виплачуються разова грошова допомога у розмірах, які визначаються Кабінетом Міністрів України в межах бюджетних призначень, встановлених законом про Державний бюджет України. Механізм надання разової грошової допомоги до 5 травня у 2021 році регламентується постановою Кабінету Міністрів України «Деякі питання виплати разової грошової допомоги, передбаченої Законами України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» та «Про жертви нацистських переслідувань» від 8 квітня 2021 року № 325, якою встановлено розмір грошової допомоги до 5 травня для учасників бойових дій у розмірі 1491,00 грн (а.с. 10).

Вважаючи протиправною бездіяльність відповідача щодо не нарахування та невиплати йому у повному обсязі щорічної грошової допомоги до 5 травня за 2021 рік у обсязі, передбаченому ст. 12 Законом України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», позивач звернувся до суду із даним позовом.

Надаючи правову оцінку спірним правовідносинам та аргументам учасників справи, суд виходить з наступного.

Частиною 2 ст. 19 Конституції України встановлено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Згідно ст. 46 Конституції України громадяни мають право на соціальний захист, що включає право на забезпечення їх у разі повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, втрати годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, а також у старості та в інших випадках, передбачених законом.

За приписами п. 6 ч. 1 ст. 92 Конституції України основи соціального захисту, форми і види пенсійного забезпечення визначаються виключно законами України.

Правовий статус ветеранів війни забезпечує створення належних умов для їх життєзабезпечення, сприяє формуванню в суспільстві шанобливого ставлення до них визначає Закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» від 22 жовтня 1993 року № 3551-ХІІ (далі - Закон № 3551-ХІІ).

Пільги учасникам бойових дій встановлені статтею 12 вказаного Закону.

Згідно з ч. 5 ст. 12 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (в редакції Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» від 25 грудня 1998 року № 367-ХІV) щорічно до 5 травня учасникам бойових дій виплачується разова грошова допомога у розмірі п'яти мінімальних пенсій за віком.

Пунктом 20 Розділу ІІ Закону України «Про Державний бюджет України на 2008 рік» дану норму права викладено в такій редакції: «Щорічно до 5 травня учасникам бойових дій виплачується разова грошова допомога у розмірі, який визначається Кабінетом Міністрів України в межах бюджетних призначень, встановлених законом про Державний бюджет України».

Рішенням Конституційного Суду України від 22 травня 2008 року № 10-рп/2008 визнано неконституційними зокрема положення статті 67 розділу І, пунктів 2-4, 6-8, 10-18, підпункту 7 пункту 19, пунктів 20-22, 24-34, підпунктів 1-6, 8-12 пункту 35, пунктів 36-100 розділу «Внесення змін до деяких законодавчих актів України» та пункту 3 розділу «Прикінцеві положення» Закону України «Про Державний бюджет України на 2008 рік та про внесення змін до деяких законодавчих актів України».

Відповідно до ч. 2 ст. 152 Конституції України закони, інші акти або їх окремі положення, що визнані неконституційними, втрачають чинність з дня ухвалення Конституційним Судом України рішення про їх неконституційність, якщо інше не встановлено самим рішенням, але не раніше дня його ухвалення.

Отже, на момент нарахування і виплати позивачу у 2021 році грошової допомоги до 5 травня діяла ст. 12 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» у редакції Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» від 25 грудня 1998 року, яка передбачала розмір грошової допомоги до 5 травня учасникам бойових п'ять мінімальних пенсій за віком.

Поряд із цим, законодавцем правовідносини щодо нарахування, виплати та розмірів одноразової грошової допомоги до 5 травня були з 1 січня 2015 року також врегульовані пунктом 26 розділу VI Бюджетного кодексу України, відповідно до якого норми і положення статей 12, 13, 14, 15 та 16 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» застосовуються у порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України, виходячи з наявних фінансових ресурсів державного і місцевого бюджетів та бюджетів фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Тобто, Кабінету Міністрів України були делеговані повноваження встановлювати розмір разової грошової допомоги до 5 травня.

На реалізацію приписів цієї норми закону Кабінетом Міністрів України прийнято Постанову від 8 квітня 2021 року № 352 «Деякі питання виплати разової грошової допомоги, передбаченої Законами України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» і «Про жертви нацистських переслідувань», додатком до якої передбачено, що разова грошова допомога до 5 травня у 2021 році виплачується в таких розмірах: учасникам бойових дій, постраждалим учасникам Революції Гідності та колишнім неповнолітнім (яким на момент ув'язнення не виповнилося 18 років) в'язням концентраційних таборів, гетто, інших місць примусового тримання, а також дітям, які народилися в зазначених місцях примусового тримання їх батьків, - 1 491,00 грн.

Відповідно до рішення Конституційного Суду України від 27 лютого 2020 року у справі 1-247/2018(3393/18) визнано таким, що не відповідає Конституції України, окреме положення пункту 26 розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України у частині, яка передбачає, що норми і положення статей 12, 13, 14, 15 та 16 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» від 22 жовтня 1993 року № 3551-ХІІ застосовуються у порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України, виходячи з наявних фінансових ресурсів державного і місцевого бюджетів та бюджетів фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Конституційний Суд України зазначив, що встановлення пунктом 26 розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Кодексу іншого, ніж у статтях 12, 13, 14, 15 та 16 Закону № 3551-ХІІ, законодавчого регулювання відносин у сфері надання пільг ветеранам війни спричиняє юридичну невизначеність при застосуванні зазначених норм Кодексу та Закону № 3551, що суперечить принципу верховенства права, установленому статтею 8 Конституції України.

Частиною 2 ст. 152 Конституції України встановлено, що закони, інші акти або їх окремі положення, що визнані неконституційними, втрачають чинність з дня ухвалення Конституційним Судом України рішення про їх неконституційність, якщо інше не встановлено самим рішенням, але не раніше дня його ухвалення.

З огляду на викладене, суд дійшов висновку, що у 2021 році позивач мав право на грошову допомогу до 5 травня в редакції Закону України № 367-ХІV, яка передбачала розмір цієї допомоги п'ять мінімальних пенсій за віком.

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» № 1058-ІV від 9 липня 2003 року (далі - Закон № 1058-ІV) мінімальна пенсія - державна соціальна гарантія, розмір якої визначається цим Законом.

Згідно ч. 1 ст. 28 вказаного Закону мінімальний розмір пенсії за віком за наявності у чоловіків 35 років, а у жінок 30 років страхового стажу встановлюється в розмірі прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, визначеного законом.

Вихідним критерієм обрахунку щорічної разової грошової допомоги до 5 травня є мінімальний розмір пенсії за віком.

Відповідно до ч. 1 ст. 28 Закону № 1058-IV мінімальний розмір пенсії за віком за наявності у чоловіків 35 років, а у жінок 30 років страхового стажу встановлюється в розмірі прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, визначеного законом.

Таким законом є закон України про Державний бюджет України на відповідний рік.

Згідно із ч. 4 ст. 28 Закону № 1058-IV мінімальний розмір пенсії за віком, встановлений частинами першою - третьою цієї статті, застосовується виключно для визначення розмірів пенсій, призначених згідно з цим Законом.

Закон № 1058-IV є єдиним законодавчим актом, який визначає розмір мінімальної пенсії за віком.

Разом з тим держава, запроваджуючи певний механізм правового регулювання відносин, зобов'язана забезпечити його реалізацію. У протилежному випадку всі негативні наслідки відсутності правового регулювання покладаються на державу.

Таким чином, при врегулюванні спірних правовідносин щодо обрахунку щорічної разової грошової допомоги до 5 травня застосуванню підлягає ч. 1 ст. 28 Закону № 1058-IV.

Зазначений висновок суду узгоджується із правовим висновком Великої Палати Верховного Суду, викладеним у постанові від 13 січня 2021 року (справа № 440/2722/20).

Статтею 7 Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» № 1082-IX від 15 грудня 2020 року встановлено у 2021 році прожитковий мінімум для осіб, які втратили працездатність: з 1 січня 2021 року – 1 769,00 грн.

Таким чином, розмір щорічної разової грошової допомоги учасникам бойових дій у 2021 році становить 8 845,00 грн (1 769,00 грн x 5).

На підставі викладеного вище, суд дійшов висновку про те, що відповідачем неправомірно нараховано та виплачено позивачу щорічну разову грошову допомогу як учаснику бойових дій за 2021 рік в розмірі меншому, ніж передбачено ч. 5 ст. 12 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» у сумі 1 491,00 грн.

Сума недоплаченої позивачу допомоги до 5 травня за 2021 рік становить 7 354,00 грн.

Як наслідок, позовні вимоги Мицика П.М. в частині визнання протиправною бездіяльності відповідача щодо не нарахування та не виплати позивачу у 2021 році у повному обсязі щорічної грошової допомоги до 5 травня за 2021 рік у обсязі, передбаченому ст. 12 Законом України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», - є обґрунтованими та підлягають задоволенню.

Щодо позовних вимог позивача про стягнення з відповідача зазначеної суми, суд зазначає наступне.

Відповідно до ч. 5 КАС України кожна особа має право в порядку, встановленому цим Кодексом, звернутися до адміністративного суду, якщо вважає, що рішенням, дією чи бездіяльністю суб'єкта владних повноважень порушені її права, свободи або законні інтереси, і просити про їх захист шляхом, в тому числі, визнання дій суб'єкта владних повноважень протиправними (п. 3 ч. 1), а також шляхом прийняття судом одного з рішень, зазначених у пунктах 1-4 цієї частини та стягнення з відповідача - суб'єкта владних повноважень коштів на відшкодування шкоди, заподіяної його протиправними рішеннями, дією або бездіяльністю (п. 6 ч. 1).

Згідно ч. 2 ст. 245 КАС України у разі задоволення позову суд може прийняти рішення про визнання дій суб'єкта владних повноважень протиправними (п. 3); прийняття судом одного з рішень, зазначених у пунктах 1-4 цієї частини, та стягнення з відповідача - суб'єкта владних повноважень коштів на відшкодування шкоди, заподіяної його протиправними рішеннями, дією або бездіяльністю (п. 6).

Відповідно до правової позиції, викладеної у постанові Верховного Суду України від 16 вересня 2015 року по справі № 21-1465a15, спосіб відновлення порушеного права має бути ефективним та таким, який виключає подальші протиправні рішення, дії чи бездіяльність суб'єкта владних повноважень, а у випадку невиконання, або неналежного виконання рішення не виникла б необхідність повторного звернення до суду, а здійснювалося примусове виконання рішення.

Беручи до уваги приписи ст. ст. 5, 245 КАС України, враховуючи правову позицію Верховного Суду України, викладену у постанові цього суду від 16 вересня 2015 року по справі № 21-1465a15, позовні вимоги позивача і в цій частині підлягають задоволенню.

Визначаючись щодо розподілу судових витрат суд виходить з такого.

Відповідно до п. 13 ч. 1 ст. 5 Закону України від 8 липня 2011 року № 3674-VI «Про судовий збір» позивач є звільненим від сплати судового збору.

Згідно ч. 2 ст. 139 КАС України якщо сторону, на користь якої ухвалено рішення, звільнено від сплати судових витрат, з іншої сторони стягуються судові витрати на користь осіб, що їх понесли, пропорційно до задоволеної чи відхиленої частини вимог, а інша частина компенсується за рахунок коштів, передбачених Державним бюджетом України, у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Оскільки позивач звільнений від сплати судового збору, тому в силу вимог ст. 139 КАС України питання щодо розподілу судових витрат судом не вирішується.

Керуючись ст. 19 Конституції України, ст.ст. 2, 6, 72-77, 94, 139, 192-193, 242-246, 258, 262, 293, 295, 297 Кодексу адміністративного судочинства України, суд -

В И Р І Ш И В:

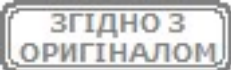
Адміністративний позов Мицика Павла Миколайовича (РНОКПП 2606424855, місце проживання: 85004, Донецька обл., м. Добропілля, вул. Фестивальна, буд. 7 кв. 4) до Управління праці та соціального захисту населення Краматорської міської ради (код ЄДРПОУ 25953617, місцезнаходження: 84333, Донецька обл., м. Краматорськ, вул. Героїв Небесної сотні, буд. 23) про визнання протиправною бездіяльності та стягнення коштів – задовольнити.

Визнати протиправною бездіяльність Управління праці та соціального захисту населення Краматорської міської ради щодо не нарахування та не виплати Мицику Павлу Миколайовичу щорічної разової допомоги до 5 травня за 2021 рік у розмірі, передбаченому Законом України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», - у розмірі п'яти мінімальних пенсій за віком.

Стягнути з Управління праці та соціального захисту населення Краматорської міської ради (код ЄДРПОУ 25953617, місцезнаходження: 84333, Донецька обл., м. Краматорськ, вул. Героїв Небесної сотні, буд. 23) на користь Мицика Павла Миколайовича (РНОКПП 2606424855, місце проживання: 85004, Донецька обл., м. Добропілля, вул. Фестивальна, буд. 7 кв. 4) частину разової грошової допомоги до 5 травня за 2021 рік, розрахованої виходячи із розміру п'яти мінімальних пенсій за віком, передбаченого ч. 5 ст. 12 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» з урахуванням раніше виплачених сум - в розмірі 7 354 (сім тисяч триста п'ятдесят чотири) грн 00 коп.

Рішення суду може бути оскаржено до Першого апеляційного адміністративного суду протягом тридцяти днів з дня складення повного судового рішення. Учасник справи, якому повне рішення не було вручено у день його складення, має право на поновлення пропущеного строку на апеляційне оскарження рішення суду - якщо апеляційна скарга подана протягом тридцяти днів з дня вручення йому повного рішення суду.

Рішення суду набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги всіма учасниками справи, якщо апеляційну скаргу не було подано. У разі подання апеляційної скарги рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після повернення апеляційної скарги, відмови у відкритті чи закриття апеляційного провадження або прийняття постанови судом апеляційної інстанції за наслідками апеляційного перегляду.

Судд

Н.П. Волгіна

*306*5265439*1*2*